

PANDUAN KAWALAN LALAT SELEPAS BANJIR

Sektor Penyakit Bawaan Vektor
Bahagian Kawalan Penyakit
Kementerian Kesihatan Malaysia
2015

Langkah-langkah pencegahan dan kawalan urungan lalat selepas banjir :

1. Pantau aduan dan maklumbalas awam mengenai lalat.
2. Tingkatkan aktiviti promosi kesihatan kepada penduduk:
 - a) Tutup semua makanan daripada dihinggapi lalat.
 - b) Hapuskan bahan buangan yang boleh menjadi tempat urungan lalat secara berhemah.
 - c) Gunakan perangkap lalat atau bahan pembunuh lalat.
 - d) Gunakan jaring penghalang lalat.
3. Jalankan penilaian risiko melalui pemerhatian di lapangan bagi mengenalpasti punca urungan lalat seperti bangkai binatang, timbunan sampah sarap, bahan organik yang mereput dan sebagainya.
4. Lupuskan bangkai binatang, timbunan sampah sarap, bahan organik yang mereput yang dikenalpasti.
 - a) Kenalpasti lokasi yang sesuai untuk melupuskan bangkai binatang, sampah sarap dan bahan organik mereput.
 - b) Gali lubang pada kedalaman 4 kaki atau lebih. Keluasan lubang bergantung keperluan.
 - c) Taburkan serbuk pesticides atau sembur cecair pesticides ke dalam lubang yang digali.
 - d) Masukkan bangkai binatang, sampah sarap dan sisa bahan organik mereput ke dalam lubang.
 - e) Taburkan serbuk pesticides atau sembur cecair pesticides sekali lagi pada bangkai binatang, sampah sarap dan sisa bahan organik mereput di dalam lubang.
 - f) Timbus lubang sehingga penuh.
 - g) Pijak-pijakkan di bahagian atas supaya tanah padat.
 - h) Taburkan serbuk pesticides atau sembur cecair pesticides pada permukaan atas.
 - i) Tandakan lokasi berkenaan bagi mengelakkan penggalian semula di lokasi yang sama.

- j) Sekiranya punca urungan tidak dapat ditanam atau dihapuskan, aplikasi serbuk pesticides atau semburan cecair pesticides perlu diulang berkali-kali sehingga tiada lagi pembiakan lalat.
 - k) **Cara bawa bangkai** : Bangkai-bangkai kecil boleh dimasukkan ke dalam plastik sampah dan dikumpulkan di tempat lubang besar untuk ditanam. Bangkai besar seperti lembu lebih sesuai menggunakan jentolak. Jika tiada, terus korek lubang sedalam 4 kaki atau lebih di kawasan berhampiran, dan dengan menggunakan guni plastik yang besar bangkai dipindahkan ke dalam lubang yang telah digali.
5. Lokasi di mana punca asal urungan yang dikenalpasti juga perlu disembur atau ditabur dengan pesticides.
6. Jalankan kawalan kimia menggunakan kaedah berikut untuk membunuh lalat.
- a) **Semburan ruang** – menggunakan mesin semburan Termal (fogging) atau mesin ULV (Ultra Low Volume) dengan pemilihan racun serangga yang bersesuaian.
 - b) **Semburan terus (spot spray)** – menggunakan mesin pam gelas atau sistem semburan elektrik (*Electric Sprayer/Sprinkler*) dan memilih racun serangga yang bersesuaian
7. Kawalan mekanikal juga boleh dilaksanakan menggunakan:
- a) **Perangkap lalat** seperti Jalur Berpelekat (*Fly-strips*), kad atau kertas *Fly-trap* dan semburan berpelekit (*sticky-glue*) boleh digunakan di tempat-tempat bersesuaian.
 - Setiap rumah atau premis makanan perlu dibekalkan dengan 5-10 keping *fly-strips* atau perangkap lalat yang lain.
 - b) **Raket elektrik** nyamuk dan lalat (*battery operated and rechargeable type*) boleh disyor mengikut kesesuaian.

8. Lap dan bersihkan meja makan dari sisa makanan pada setiap kali selepas digunakan. Semua sisa makanan perlu dibuang ke dalam tong sampah berpenutup.

Disediakan oleh SPBV KKM
pada : 9 Januari 2015

LAMPIRAN

Jenis-jenis Pesticides dan Kaedah Penggunaannya
(Berdasarkan jenis pesticides dan kelengkapan yang terdapat dalam simpanan stor negeri dan daerah)

*Kumpulan bahan kimia pesticides	Bahan Aktif	Nama dagangan	Kaedah aplikasi	Kadar bancuhan
Pyrethroid	Deltamethrin	K-Othrine WG	Residual spray	20 gram K-Othrine WG + 6000 ml air
	d, d-trans Cyphenothrin	Gokilaht	Semburan termal	20 ml Gokilaht + 1000 ml air
		Gokilaht	Semburan ULV	100 ml Gokilaht + 1000 ml air
	Permethrin	Aqua Resigen	Semburan termal	20 ml Aqua Resigen + 1000 ml air
			Semburan ULV	100 ml Aqua Resigen + 1000 ml air
		Resigen	Semburan termal	20 ml Resigen + 1000 ml air
			Semburan ULV	62.5 ml Resigen + 1000 ml air

*Kumpulan bahan kimia pesticides	Bahan Aktif	Nama dagangan	Kaedah aplikasi	Kadar bancuhan
Organophosphate	Malathion	Malathion	Semburan termal	40 ml Malathion + 1000 ml diesel
			Semburan ULV	Pure
	Fenitrothion	Sumithion	Semburan termal	50 ml Sumithion + 1000 ml diesel
			Semburan ULV	Pure
	Pirimiphos methyl	Actellic	Semburan termal	40 ml Actellic + 1000 ml diesel/air
			Semburan ULV	400 ml Actellic + 1000 ml air/diesel

Nota :

- Hanya sembur di lokasi yang bermasalah sahaja.
- Gunakan 2 mesin thermal atau mistblower bagi liputan 200m radius dan dilaksanakan pada waktu siang selepas pukul 11 pagi bagi kesan yang maksima.
- Jika menggunakan Mesin ULV *vehicle-mounted*, sebaiknya dijalankan pada waktu malam (selepas Maghrib) dan perlu sembur di tempat-tempat lalat berehat seperti pokok-pokok dan semak-semak berhampiran punca urungan.